

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Dagtilbuddets navn: Adelaide vuggestue og børnehave

Udfærdiget (måned og år): på begyndt 9.11.18

INDHOLD

INDLEDNING	4
VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE	4
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	5
Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Børnesyn og børneperspektiver	7
Børns leg	8
Det brede dannelses- og læringssyn	8
Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaber	9
Forældresamarbejde	10
Sammenhængende overgange og det sidste år i børnehaven.....	11
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	15
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling	15
Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag	15
Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet	15
SOCIAL UDVIKLING	16
Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling	16
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	16
Arbejdet med Social udvikling fremadrettet	16
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB	17
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab	17
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	17
Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet	17
KOMMUNIKATION OG SPROG	17
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog	18
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	18
Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet	18
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	18
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse	18
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	19
Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet	19
NATUR, UDELIV OG SCIENCE	19

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science	19
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	20
Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet	20
ØVRIGE ELEMENTER	20
Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	20
Fysisk børnemiljø	20
Psykisk børnemiljø	21
Æstetisk børnemiljø	21
Samspil og relationer	22
Evaluering	22
Inddragelse og samarbejde	23
Inddragelse af forældrebestyrelsen	23
Inddragelse af lokalsamfundet	24
UDVIKLINGSPLANER	24
Indhente og forankre nye perspektiver i praksis?	24
Igangsætte konkrete tiltag?	24
Inddrage mere viden udefra?	24
Indsamle mere information om egen praksis?	24

INDLEDNING

Med dagtilbudsaftalen (2018) er det fremlagt, at det i dagtilbudsloven skal tydeliggøres, hvilket pædagogisk fundament alle dagtilbud skal bygge på for at skabe en tryk og udviklende hverdag for alle børn i dagtilbud. Det handler om at skabe en fælles retning, sprog og forståelse gennem en ny ramme for den pædagogiske læreplan.

I Hjernen&Hjertet har vi med udgangspunkt i den nye dagtilbudslov samt materialer udgivet på EMU i forbindelse med den nye styrkede læreplan, udviklet redskabet Rambøll Læreplan, som er en skabelon til understøttelse af det enkelte dagtilbuds systematiske arbejde med læreplanen.

Gennem dialogen får I et indblik i hinandens oplevelser og forståelser af praksis ud fra nogle refleksions- og vurderingsspørgsmål. Redskabet henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE

LÆS INDEN I GÅR I GANG!

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Tværtimod er det intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan - med udgangspunkt i de centrale elementer fra det pædagogiske grundlag og med udgangspunkt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne - skal fungere som et **pædagogisk redskab**, der **via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning** for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet.

Herunder **sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene** mv.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan vil fx kunne offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside eller et andet sted, som er kendt af og let tilgængeligt for forældrene. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 9, stk. 1).

Læreplanen fungerer altså både som et internt arbejdsredskab, samt et dokumentationsdokument udadtil. I den forbindelse skal det nævnes, at selve vurderingen fra Ministeriets værktøj "Redskab til selvevaluering" ikke vil fremgå i den pdf, der er udarbejdet til offentliggørelse, da denne udelukkende anses som et internt arbejdsredskab.

Men alle øvrige refleksioner og beskrivelser i læreplanen vil fremgå og skal derfor formuleres med tanke for dette.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Nedestående del af skabelonen, der omhandler det pædagogiske grundlag bygger på EVA's materiale "Redskab til selvevaluering", som kan findes på [EMU's hjemmeside](#)

Dagtilbuddets pædagogiske principper:

Vores fokus er på at udvise omsorg og respekt for hvert enkelt barn. Vi forsøger at skabe et trygt læringsmiljø ved at være nærværende voksne som møder børnene der hvor de er: Vi fokuserer på hele barnet og møder såvel kompetencer og ressourcer samt udfordringer med en nysgerrig og anerkendende tilgang. Vores mål er at støtte hvert enkelt barn i deres udvikling således at de udvikler mere selvstændighed og derved bliver mere selvhjulpne, hvilket danner grundlag for vores daglige aktiviteter.

Dagtilbuddets pædagogiske praksis:

I vores dagligdag tilrettelægges aktiviteter således at der både tages udgangspunkt i det enkelte barn samt fællesskabet. Fællesskabet og dets betydning vægtes højt, det er de enkelte børn der skaber fællesskabet og fællesskabet der skal tilpasse sig. Det er derfor vigtigt for os at børnene føler sig som betydningsfulde deltagere, da dette skaber øget selvværd og selvtillid.

Børnene har medbestemmelse og kan, i et vist omfang, selv vælge samt fordybe sig i læsning, motorik, samt kreative aktiviteter mm.

Ligeledes vægtes legen højt da denne har stor betydning for såvel børnenes sociale kompetencer som deres faglige kompetencer.

Vores brug af differentierede fællesskaber, hvor børnene blandes både på tværs af alder, køn og kompetencer, beror på troen om at alle har noget at bidrage med i fællesskabet, børnene lærer af hinanden. Anerkendelsen af børnenes forskelligheder bidrager til følelsen af at være betydningsfuld.

Børnene inddrages både i aktiviteter samt daglige gøremål, dette kan medvirke til følelsen af at bidrage til fællesskabet og derved give følelsen af at være en del af fællesskabet.

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Dagtilbud skal etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner?

- Hvad fungerer godt/dårligt?

Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på?

- Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?

Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?

Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?

Vores pædagogiske læringsmiljøer er præget af rutiner og nogle voksenstyrede aktiviteter. Dette udspiller sig i form af forskellige grupper. Aktiviteterne er rutine præget da det ofte er de samme børn som deltager, grupperne ligger på faste dag, nogle aktiviteter gentages. Samtidig er det primært de voksne som styrer hvilke aktiviteter samt ture der er.

Men vores læringsmiljø er dog ligeledes præget af "fri" leg/fordybelsesleg og fleksibilitet til at ændre aktiviteter og ture efter lyst/behov.

Vi har differentierede læringsmiljøer således at der er mulighed for forskellige aktiviteter som er med til at lære børnene nyt på forskellig vis. Vores læringsmiljø er i høj grad også præget af ude liv.

Vi tilstræber at vores aktiviteter og læringsmiljøer tager afsæt både i pædagogisk faglighed, fællesskab, samt det enkelte barn.

Den pædagogiske faglighed bag læringsmiljøerne ses ved at aktiviteterne planlægges efter mange refleksioner og tanker om hvorfor vi vælger bestemte aktiviteter samt hvilket outcome der ønskes. Samtidig forsøger vi at tage højde for hvad der giver mening for fællesskabet og det enkelte barn.

Eksempler:

Vuggestue:

Rutineprægede aktiviteter: Rytmik, Store børns ture, krea/sanse, sprog mm

Eksempler på ude livets præg på vores læringsmiljø, brugen af vores eget ude areal, børnehavens legeplads, nærområdet i form af legepladser, skov og strand.

Vores læringsmiljøer i vuggestuen har ligeledes fokus på at læring sker hele dagen, at børnene har plads, ro og tid til at være børn samtidig med at der er plads til egne initiativer.

Børnehave:

Vi pædagoger positionerer os, inde såvel som ude, så vi er synlige for børnene og de kan mærke vores tilstedeværelse, der derved giver dem en ro der forplanter sig ned i deres legemiljøer.

Et eksempel på dette kan være at vi har en bordaktivitet med en fast voksen, som børnene kan gå til og fra efter eget ønske og behov. Samtidig er der plads til at børnene selv kan tage initiativ til aktiviteter/lege. Dette giver børnene mulighed for at mærke sig selv og byde ind i de fællesskaber de ønsker at deltage i.

Fælles for vuggestue og børnehave har vi samtidig også nogle – skal- aktiviteter hvor vi tilstræber/opfordrer alle børn til at deltage.

Dette kunne være fællessang, samling, åbenlåge eller frokost.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Pædagogiske læringsmiljøer skal derfor inddrage børneperspektiver, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser?

- Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?

Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback, fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?

Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø?

- Hvilke nye indsigter nåede vi frem til?
- Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?

I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Vi tilstræber så vidt muligt at inddrage børnenes perspektiver og derved følge deres spor igennem hele dagen hvad enten det handler om "fri"/fordybelses leg, voksenstyrede aktiviteter, planlagte aktiviteter eller i vores daglige rutiner.

Vi følger børnenes spor da vi er nysgerrige på hvor det kan føre os hen. Inddragelsen af børnenes perspektiver kan medføre at børnene føler sig hørt og set, at deres perspektiver har værdi kan resultere i et styrket selvværd samt give følelsen af at være betydningsfuld for fællesskabet.

Eksempel:

Vuggestue:

Vi forsøger at følge og observere børnene, samt afdække deres intentioner.

Aktiviteter og ture kan ændres på baggrund af børnenes ytring hvad enten det er kommunikeret verbalt eller non verbal således at man følger deres spor og måske ikke det som oprindeligt var planlagt. Fx: Der er planlagt en tur i skoven, men et barn siger det vil se heste hvor efter turen ændres ned til rideskolen.

Børnehave:

Børnene kan få ansvaret/ muligheden for at tage styringen i en leg/aktivitet, såsom samling, planlægning af ture og ved borddækning. Med dette vil vi gerne opnå at børnene føler de kan bidrage til fællesskabet, de har værdi for gruppen og at vi pædagoger også har brug for deres hjælp.

Vi vil gerne tage børnene med i evaluerings processer, så det ikke kun er pædagogernes syn på den afviklede aktivitet/tema.

BØRNS LEG

Leg har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?

Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?

Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen?

Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

- Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

DET BREDE DANNELES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, undren og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen?

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes

- Leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner?

kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?

- Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed?
- Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?

Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.?

- Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?

Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det?

- Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

- Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?

Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer?

- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?

I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø?

- Er det tilstrækkeligt?
- Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv

Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet?

- I hvilke situationer lykkedes det ikke – og hvorfor?

henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

FORÆLDRESAMARBEJDE

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde?
- Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx o.k. at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug en snak?

Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?

Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

- Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

Samarbejdet:

Samarbejdet imellem institutionen og hjemmet har stor betydning ikke blot for børnenes tryghed men ligeledes for deres læring og dannelse.

I samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældre er fokus rettet mod at der skal være plads til forskellighed, hvad enten det handler om kompetencer, kvaliteter, synspunkter, potentialer eller andet, så længe det tager udgangspunkt i barnets bedste og afsæt i barnets tarv.

Samarbejdet beror på gensidig tillid, respekt samt åbenhed overfor hinanden. Ligeledes er omsorg en stor del af samarbejdet, da det er vigtigt også at føle sig tryk selv når noget er svært.

Det pædagogiske personale:

Det pædagogiske personale har deres faglighed, deres viden samt erfaring, alt dette danner grundlag for hvordan de understøtter børnene i deres udvikling. Det er det pædagogiske personales opgave at gå i dialog med forældrene således at både faglighed, viden og intentioner bliver tydeliggjort.

Samtidig kan denne vidensdeling være en inspiration og hjælp i forhold til forældrenes eget arbejde med at understøtte deres barns læring.

De pædagogiske medarbejdere er tydelige omkring deres visioner for Adelaide, samt deres forventninger til forældrene. Der gives plads til at forældrene kan engagere sig og deltage i børnenes hverdag.

Forældre:

Vi forventer forældrene er nysgerrige omkring dagligdagen i Adelaide, både i forhold til deres eget barns trivsel og udvikling, men ligeledes er nysgerrige omkring fællesskabet og aktiviteter. Børnenes behov er i fokus, evnen til at kunne skelne mellem egne og barnets behov er derfor essentielt.

Bevidstheden omkring ens position som rollemodel er vigtig, da forældres adfærd ofte afspejles i børnenes handlemønstre.

Forældrenes opbakning samt engagement har stor betydning for børnenes trivsel og udvikling.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?

Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud?

- Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.

Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/ fritidshjem?

- Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?

Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/ pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis?

- Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

For at bygge bro mellem de to afdelinger har vi hver fredag formiddag åbenlåge imellem legepladserne, så børn og voksne kan gå på besøg hos hinanden og på den måde lærer hinanden bedre at kende.

Vi har også venskabsstuer vuggestuen og børnehaven imellem. Det kommer til udtryk ved at vi laver små ture sammen, går på besøg hos hinanden og laver kreative aktiviteter sammen, enten i vuggestuen eller i børnehaven.

Storebørnsgruppen i vuggestuen:

Storebørnsgruppen, er en gruppe som indbefatter de største børn på stuen, gruppen har til formål at forberede børnene bedst muligt til overgangen fra vuggestue til børnehave.

Der er fokus på:

- Blive mere selvhjulpne
- Få en bedre forståelse af trafikken samt færden i den
- Øve at gå hånd i hånd
- Tage på længere ture
- Øvelse i at kunne modtage og forstå kollektive beskeder
- Øvelse i at indgå i differentierede fællesskaber

Vi vægter et godt samarbejde imellem vuggestuen og børnehaven højt, samt forsøger at lave aktiviteter på tværs af afdelingerne. Dette gør vi for at børnene skal opnå så meget kendskab til børnehavepersonalet som muligt og derved gøre overgangen lettere. Ligeledes besøges børnehaven så børnene har mulighed for at blive mere fortrolige med børnehavens omgivelser.

Bjørnebanden i børnehaven:

Bjørnebanden er et tilbud til de største børn, de børn, der står for at skulle i skole

Gruppen starter med en intro tur, de får førstehjælpskursus i oktober /

november og går Lucia optog i december. Bjørnebanden starter endeligt op i januar og slutter af med en afslutningsfest i juni.

I Bjørnebanden vil de på tværs af stuerne få mulighed for at lære hinanden bedre at kende.

Børnene samles en gang om måneden tirsdag, onsdag og torsdag formiddag.

Hver måned har sit eget emne. Det kan være kunst, færdsel, rummet, natur mm.

Vi giver børnene flere og større udfordringer, således at de forberedes til skolestart

Dette gør vi ved:

- Vi forsøger at ruste dem socialt til at kunne indgå i differentierede fællesskaber,
- Vi har fokus på at børnene kan koncentrere sig i længere tid af gangen (ca. 10-20 min af gangen.)
- at blive så selvhjulpne som muligt
- at forstå en kollektiv besked

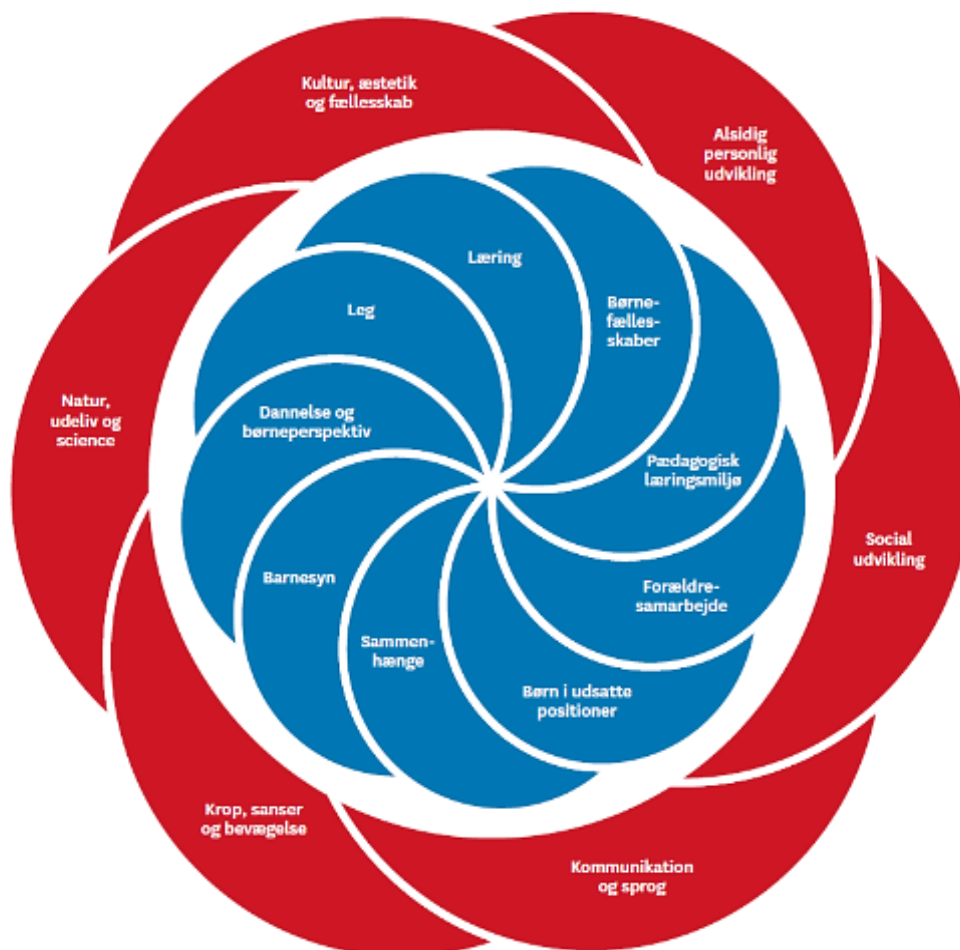
Bjørnebanden er ikke tænkt som en ny børnehaveklasse, men som en gruppe der er med til at ruste børnene til de mange krav og udfordringer, der vil komme i skolen.

Vi oplever en god dialog med skolerne og kender de forventninger de har til de kommende skolebørn

Bl.a. at det emotionelle og sociale aspekt er vigtigere end det rent faglige eks. at kunne alfabetet.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. I kan læse indholdsbeskrivelserne her: [Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold](#)

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et læreplanstema skal altid ses i sammenhæng med det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan og det besluttes lokalt, hvordan de overordnede elementer konkret omsættes organisatorisk og pædagogisk i det pædagogiske læringsmiljø i hverdagen.

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Under hvert læreplanstema skal I derfor forholde jer til, hvordan I hele dagen etablerer et

pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SOCIAL UDVIKLING

KOMMUNIKATION OG SPROG

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB.

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes alsidige udvikling, herunder deres nysgerrighed, gåpåmod og deltagelseskompetence via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes sociale udvikling, herunder deres empati, deltagelseskompetence og medbestemmelse via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Arbejdet med Social udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvad vil vi se (tegn/pejlemærker)?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og kabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at indgå i forskellige kulturelle fællesskaber, som stimulerer deres fantasi, nysgerrighed og kreativitet via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes tilegnelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop,

herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med krop og sanser, som stimulerer deres bevægelsesglæde via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med natur og science, som stimulerer deres nysgerrighed og lyst til at udforske via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

Fysisk børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuenes indretning og størrelse mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det fysiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

PSYKISK BØRNEMILJØ

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det psykiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuerne indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det æstetiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

SAMSPIL OG RELATIONER

I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?

- Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår?
- Hvad kan vi gøre for at få mere af det?

Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?

- Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?

Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer?

- Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene?
- Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som:
"Kan du fortælle mig, hvad der skete?"
"Hvordan kan vi løse det sammen?"
"Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?"

Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

EVALUERING

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppens behov.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i tekstboksen.

Hvordan undersøger og evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af det pædagogiske læringsmiljø?
- Hvor står vi stærkt/svagt?
- Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?

Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot på aktiviteterne eller blot på børnenes læring?

Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?

- Hvordan definerer vi "systematisk"?

Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

- Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til en ændring i vores praksis?

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale. Som led i dette arbejde vil forældrebestyrelsen skulle inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet vil kunne bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Beskriv kort, hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

Inddragelse af lokalsamfundet

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Beskriv kort, hvordan lokalsamfundet inddrages som en ressource med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Vi er ikke nået til at beskrive vores arbejde med dette tema, men har fokus på det i vores videre arbejde

UDVIKLINGSPLANER

Tag stilling til inden for hvilke områder I har behov for udvikling og tag stilling til hvilke områder I vil fokusere særligt på. Overvej de fire nedenstående tiltag og beslut det næste skridt.

INDHENTE OG FORANKRE NYE PERSPEKTIVER I PRAKSIS?

IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?

INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?

INDSAMLE MERE INFORMATION OM EGEN PRAKSIS?

Når I har besluttet jeres næste skridt, kan I lave en eller flere udviklingsplaner, der beskriver hvordan I vil styrke de dele af jeres pædagogiske praksis, hvor I har vurderet, at der er behov for udvikling.